

Nieuw seizoen

Heerlijk uitgerust van de vakantie of juist thuis gebleven en een lekkere tijd gehad in de tuin?

Ik hoop in ieder geval dat u genoten heeft!

De vakantie is bijna voorbij en we gaan weer aan een nieuw tuinseizoen beginnen met allemaal leuke en mooie dingen om te maken, of gewoon om te luisteren. De vrijwilligers hebben hun best weer gedaan om een zo gevarieerd mogelijk programma te maken zodat er voor iedereen iets tussenzit en het is weer gelukt! Manden vullen met bollen of toch die trog maken of toch maar een curus bloemschikken? Kom anders eens langs bij een lezing waarbij de gastsprekers hun kennis willen delen over hun hobby of bedrijf. Inmiddels heeft u het nieuwe programmaboekje al thuis gekregen en heeft u uw keuze al gemaakt of misschien twijfelt u nog. Elke maand krijgt u van ons een nieuwsbrief met daarin het aanbod waarvoor u zich alsnog op kunt geven. We gaan er weer een leuk seizoen van maken en ik hoop u te mogen ontmoeten tijdens één van onze activiteiten.
Jullie voorzitter Ursula van Dijk

Lezing op 17 september 19.30 uur aula Prinsentuin College

13 september interactieve lezing

Op 13 september 2017 verzorgt Bredaas ZoetZuur&Zout een lezing over drogen als bewaarmethode. Op deze avond delen ze hun kennis en ervaring met drogen. De lezing is bedoeld om jou enthousiast te maken voor deze methode.

· Wat ga je leren tijdens de lezing?

Wat gebeurt er nou eigenlijk als je kruiden droogt?

Wat kun je allemaal drogen?

Op welke manieren kun je drogen?

- Hoe veilig is deze bewaarmethode?

· Op deze avond kan men zich aanmelden voor een workshop over dit thema.

Datum nog nader te bepalen

Kijk ook eens op de [Website](#)

Tuinclub 19 september

We beginnen dit seizoen met een terugblik op het zomerseizoen nieuwe stijl. Graag horen wij van alle groepen de ervaringen eventueel met wat mooie plaatjes. Als er tijd over is zal Nel haar tuinkennis met ons delen. Voor meer informatie over de tuinclub kijk ook eens op:

<https://breda.groei.nl/index.php?id=19421>

Startersgroep bloemsierkunst

Ook zo graag een mooi bloemstuk op tafel? En dan het liefst eentje die u zelfgemaakt heeft? Kom dan gezellig langs op de dinsdagavond bij de startersgroep bloemschikken en leer de basisbeginselen van het bloemschikken. Er is nog plaats!

Lokatie: Prinsentuincollege,

Frankenthalerstraat 15, 4816 KA Breda

Datum start 1^e les: 27 september

Kosten: euro 97,00 voor leden en euro 117,00 voor niet-leden

Aanmelden: Tini van der Zwet, 076-5654246

Cursus tuinontwerpen iets voor u?

Wij krijgen met regelmaat de vraag of we ook niet eens een cursus tuinontwerpen kunnen organiseren en wat in het vat zit, verzuurt niet!

We hebben Wendy van Mook (van hoveniersbedrijf Richard van Mook) en onze Nel Wens bereid gevonden dat ze deze cursus willen geven voor onze leden maar er moet wel voldoende belangstelling voor zijn. We kunnen starten met minimaal 12 mensen om het kostendekkend te houden. De cursus is verdeeld over 4 donderdagavonden in september, oktober en november en is voornamelijk voor mensen met een tuin van 200 tot 250m³.

Wat kunt u verwachten in deze cursus:

Avond 1:

Inventariseren/analyseren (wat vind ik ?; wat wil ik?; functies van de tuin?; Gezinssituatie?)

Maken van kaarten van de loop- /zichtlijnen

Maken van kaarten zon-/schaduwkant

Hieruit komt het vlekkenplan, een plan waarop je ziet waar de paden en terrassen kunnen komen, en evt. andere functies van de tuin.

Avond 2:

Afmaken vlekkenplan , en dit doorontwerpen naar schetsontwerp.

Avond 3:

Maken van het definitief ontwerp.

Avond 4:

Nel Wens komt langs met advies en uitleg met het zoeken van de juiste beplanting. Zij wil haar plantenkennis graag met u delen. Het is natuurlijk wel belangrijk dat voordat u aan de cursus begint, u weet wat de situatie is van uw tuin: Tuinier ik op klei of zandgrond?; Waar gaat mijn kleurvoorkeur naar uit?; Heb ik een zonnige tuin of juist een schaduw tuin?; Is de tuin nat of droog?; Hoeveel zonuren heeft de tuin?; Hoeveel uren schaduw?.

Aan de hand van deze gegevens gaat Nel Wens u helpen met het zoeken van de juiste beplanting.

Kosten: euro 50,00 per persoon (Inbegrepen in de cursus zijn schetspapier en kalkpapier)

Datum: een donderdagavond in september, oktober, november en januari.

Lokatie: Prinsentuincollege, Frankenthaklerstraat 15, 4816 KA Breda

Aanmelden bij Meggie Laming, 0161-431353 of via email laming.meggie@gmail.com

Vrijwilliger met groene vingers gevraagd

voor het Mondiaal Centrum Breda (MCB)

aan de Roland Holststraat 71 Breda.

Het Mondiaal Centrum Breda zoekt een ervaren amateur-tuinier, die als vrijwilliger wil helpen bij het lichtere tuinwerk, zoals (ver-) planten, verpotten, scheuren van pollen & potplanten en licht snoeiwerk. Voor het zwaardere werk, bijvoorbeeld gazon maaien, spitten en heggen/bomen snoeien, zijn andere vrijwilligers aanwezig.

Afspraken over dag, tijd en duur worden in goed overleg gemaakt.

Voor een afspraak om nader kennis te maken en verdere informatie kunnen belangstellenden contact opnemen met dhr. Karel Wijnen vrijwilliger bij het MCB.

Telefoon: 076 5226919

e-Mail: k.wijnen@live.nl

Terugblik van de kruidenwandeling Hooge Zwaluwe (13 juni)

Dinsdagochtend, na een kopje koffie bij Leen en Margot hebben we met de gids Paul Munnik van IVN Breda een informatieve "kruiden"wandeling in Hooge Zwaluwe gemaakt.

Tijdens de eerste honderd meter hadden we al zoveel kruiden langs de weg (in de berm) zien staan dat ik blij was met mijn opschrijfboekje. Over kraailook, grote klis, smeewortel, paardenbloem, wilgenbast, valeriana, vlier, klaver, kamille en vele andere planten, vertelde Paul over de al dan niet geneeskrachtige onderdelen van de desbetreffende plant. Ook planten die ziektes veroorzaken en soms zelfs dodelijk zijn, passeerden de revue.

Vervolgens hebben we een rondje in de (Keltische) tuin van Gerdi en Cederic Bouchee gemaakt. Daar kwamen we veel verschillende kruidenplanten tegen die de meesten van ons al uit het kruidenrek van de supermarkt kennen.

Ter afsluiting een stukje lopen door een stukje nat bos, waarmee iets over 12 uur deze erg informatieve tocht afgesloten werd.

Enkele weetjes:

- Smeewortel : Bevat een stofje dat de celdeling bevordert en daarmee een herstellende functie heeft. Te gebruiken bij botbreuken en spierblessures.
- Paardenbloem: Heeft een cholesterol verlagende werking: verdringt de "slechte" cholesterol in het bloed.
- Wilgenbast: Oorsprong van de aspirine : pijnstillend en bloed verdunnend.
- Klaver: Bloed verdunnend , helpt bij de overgang en ook bij koude wintervoeten.
- Hondsdrif: Kiespijn? Hondsdraf blaadjes helpen de pijn verminderen.
- Braam: Bladeren van braam en framboos kunnen bij erg veel vrouwelijke kwalen rond de hormoonhuishouding en de zwangerschap verlichting bieden.
- Kaardenbol: Mogelijk een plant die de symptomen van de ziekte van Lyme
- Salomonszegel: Kraakbeen herstellend (onderzoek 2004), ontstekingsremmer

Algemene opmerking: PAS OP met de schermbloemige bermplanten ; zijn vaak giftig
Mocht u meer willen weten over planten die aantoonbaar een bepaald effect teweeg kunnen brengen. Bezoek dan de website www.plantaardigheden.nl of www.natuurlijkerwijs.nl
Ongetwijfeld is er over dit onderwerp nog heel veel te vinden. Echter, **ga niet als leek met kruiden aan de slag**. Je moet weten wat en hoe je ermee moet werken.

Ine van Dorst

Lezing RotsTuinClub, Dinsdag 5 sept. 19.30 uur

Gerrit Eijkelenboom heeft voorliefde voor orchideeën in de natuur.

Orchideeën groeien in heel Europa , maar ook in ons land. Daarom gaat Gerrit en zijn echtgenote veelal in het voorjaar op zoek om ze te ontdekken .In de streken rond de Middellandse Zee komen ze veelvuldig voor. Afgelopen periode bezocht Gerrit, op zoek naar de bijzondere orchideeën, de eilanden zoals Rhodos Cyprus, Kreta, Sicilië en zal hij ons mooie plaatjes laten zien.

Op basis van eigen ervaring zal hij u laten zien, dat het mogelijk en niet moeilijk om zelf winterharde orchideeën in uw eigen tuin te kweken.

Na de pauze behandelt hij ook nog de herfstbloeiende bolgewassen; ook hiervoor trok hij weer mee naar eilanden in de Middellandse Zee, om te zoeken naar deze bolgewassen, zoals herfstkrokussen, colchicums en meer. Deze bollen zijn goed te krijgen in ons land en makkelijk te kweken. Hij zal ons, net als bij orchideeën, laten zien hoe hij dat doet en hoe u dat ook zelf kunt doen.

Tot slot zal als voorbereiding aan de "Showplanten-avond op 10 april 2018" hier nog aandacht worden besteed.

Kortom leg die datum (dinsdag 5 sept 19.30 hr) vast hebt in uw agenda want Gerrit kennende wordt het nu weer ook een interessante lezing over gebieden met hun planten een paradijs zijn voor liefhebbers..

Ook niet-leden van de RotsTuinClub kunnen deze lezing bijwonen. De kosten hiervan zijn € 3.50 p.p. Nogmaals U bent van harte welkom

Fotoclub G&B Breda

Vakantie opdracht We gaan dit jaar werken aan een jaarpdracht: seriefotografie verzorgd door Richard, Ad en Ety. Dit worden een paar werkavonden met theorie en praktijk om zo op het eind van het 7e seizoen te komen tot een mooie fotoserie. De vakantieopdracht laten we hierbij aansluiten en is een eerste 'vingeroefening' hierin. Je kunt zo ervaren hoe het is om je verhaal in meer dan één beeld te vangen. Tip: schrijf voor jezelf op waar je tegenaan loopt, wat lastig was en welke vragen je hebt. Dit kan later van pas komen bij de werkavonden. VAKANTIEOPDRACHT 2017: 'Tegeltjeswijsheid in een fotoserie in beeld gebracht: een vingeroefening'.

Fietstocht

Ook dit keer is er een heel mooie fietstocht voor u uitgezet. We verzamelen bij de familie Havermans, Witteweg 1, 4844PL Terheijden. Na koffie of thee met iets lekkers gaan we van start voor een tocht van ca. 40 km. Onderweg zal er een lunch voor u klaarstaan.
Datum: zaterdag 23 september
Inschrijven van 10.00 u tot 10.30 uur. Vanaf 10.30 uur kunt u starten met de fietstocht.
Inschrijfgeld: € 6,00 voor leden en € 8,00 voor niet leden
Aanmelden: Ben en Riet van Peer, tel. 076-5149404

Of per e-mail bij Trees Koeken: mjkoeken@casema.nl

We willen graag weten hoeveel lunchpakketjes er gemaakt moeten worden dus mocht u mee willen fietsen; geef het even door zodat er zeker een lunchpakketje voor u klaarstaat.

Programmaboekje 2017-2018.

Helaas is er een tikfout gemaakt op bladzijde 8 onder kopje cursusgeld:

Het moet zijn : De betaling van het cursusgeld moet overgemaakt worden naar bankrekeningnr van KMTP afd Breda en niet KMPT afd Breda zoals nu vermeld in het boekje. Onze excuses hiervoor

Met veel succes is *Bloemkunst* vorig jaar weergekeerd in Kasteel Groeneveld, Baarn. Geniet mee van dit grootse evenement en noteer nu in uw agenda; 16 tot 24 september.

Een week lang tonen wereldberoemde kunstenaars zoals Hanneke Frankema, Dini Holtrop, Evelien van de Sande, Ruud Hazelaar, Martin Groen, Jaap Wisse, Max van der Sluijs, Jose de Boer en nog veel meer toparrangeurshun bloemrijke werk in Kasteel Groeneveld. Bloemkunst 2017 is een samenwerking van Kasteel Groeneveld met Zuidkoop BV, Dümme Orange en Staatsbosbeheer. Deze unieke samenwerking staat garant voor een kwalitatief hoogstaand evenement.

Van 16 tot 24 september verandert Kasteel Groeneveld in een bloemenzee.

De crème de la crème aan specialisten in het bloemenvak verenigt zich. Ruim een week zijn de stijkamers van Kasteel Groeneveld rijk gevuld met op maat gemaakte bloemdecoraties, samengesteld door top-arrangeurs.

De bezoeker krijgt een indruk van wat er mogelijk is voor bloemkunstenaars, onder wie kampioenen, die met alledaagse bloemen en planten aan de slag gaan.

Bloemkunst is een explosie van creativiteit. Dankzij sponsoren die duizenden bloemen en planten beschikbaar stellen, een wedstrijd voor aanstormend talent én de top van Bloemsierkunst Nederland, is

Bloemkunst 2016 op voorhand al een succes en interessant voor zowel publiek als vakgenoten uit de bloemenwereld.

Ook zal de finale van het bloemschikken van de Floral Academy plaatsvinden in Kasteel Groeneveld. De bloemkunstwerken, geïnspireerd op hoeden van Herma de Jonge, worden bijgeplaatst in de tentoonstelling.

U wacht een overweldigende ervaring!

Deze ervaring is een must voor u en uw leden. Om dit mogelijk te maken, bieden wij u en uw leden een speciaal tarief:

Boekt u voor een groep van minimaal 25 personen, u betaalt € 9,50 ipv € 12,50 p.p.. Aanmelden voor groepen via: a.bon-brouwer@staatsbosbeheer.nl

Vanaf 1 augustus kunnen wij een vroegboekcode geven, zodat uw leden ook individueel zich kunnen aanmelden en € 10,50 ipv € 12,50 betalen.

<https://hovenierhelpt.nl/>

Verzamelaarsdag zondag 10 september

Bij Lowgardens Nurseries & Consultancy, Wernhout.

Vele honderden jonge zeldzame planten om zelf door te kweken, deze zijn verzameld uit alle werelddelen.

Open van 10.00 tot 17.00 uur. Toegang: gratis.

Maalbergenstraat 26, 4884 MT Wernhout (gemeente Zundert), Nederland

Info: +31 76 85 00 358 - GSM: +31 6 5115 0438

info@lowgardens.com - [www.lowgardens.com]www.lowgardens.com

Het houten huis heet u welkom tussen de bloemen!

Kijk voor de verschillende open dagen op: <http://www.hethoutenhuis.eu/>

Tuinagenda September

September

September is vaak een fantastische tuinmaand. De hitte van de zomer is voorbij en de lucht is koeler. Toch kunnen er nog vele nazomerdagen volgen met mooie, zonnige dagen. Deze zonnige dagen worden in deze periode wel meestal gevolgd door koude nachten. 's Ochtends ligt er dauw op het gazon en soms kan er zelfs al mist optreden. Appels en peren kunnen geoogst worden, Na de rustigere, tragere zomermaanden komt er weer een drukke periode in de tuin aan.

De gevolgen van het korten van de dagen wordt al zichtbaar. Er kan al een begin worden gemaakt van het binnenhalen van vorstgevoelige planten. Planten die lagere temperaturen kunnen verdragen mogen nog buiten blijven. Vooral zuiderse planten, die maar een minimumtemperatuur van 8 – 10 graden verdragen, moeten al naar binnen.

Als u altijd worstelt met het probleem om planten te overwinteren, kunt u er eens over denken om een kleine serre te kopen. Het lijkt misschien raar om dit op het einde van het seizoen te doen, maar als u ze nu zet, is ze volledig gereed tegen het nieuwe jaar. Wie eens een serre heeft, kan zich geen leven zonder meer voorstellen.

Zelfs een onverwarmde kas zorgt voor verrassend veel mogelijkheden. Een groep planten die dikwijls in een koude kas wordt gekweekt, zijn rotsplanten. Veel van deze planten kunnen niet tegen onze vochtige winters. Ze hebben geen problemen met de kou, maar hun wortels kunnen niet tegen natte grond en zullen uiteindelijk gaan rotten. Een serre, waarvan de deuren en de ramen openstaan voor een goede circulatie is de ideale plaats voor rotsplanten.

De soort en grootte van de serre hangt af van uw portemonnee en de grootte van uw tuin. Bezuinig niet te veel op grootte want het blijkt dat een serre snel gevuld is en bijna altijd te klein. Let zeker op de ventilatiemogelijkheden met minstens een dakventilatie en vraag desnoods extra mogelijkheden. Bij het plaatsen is het wel handig ineens een elektrisch aansluitingspunt te voorzien en een kraan om water af te nemen.

De herfst is een uitstekende tijd om zulke karweitjes te doen, alsook bijvoorbeeld het aanleggen van extra paadjes, een terras, ... Als men dit in deze periode doet heeft men in het voorjaar meer tijd om andere klussen te doen.

Ziekten en plagen kunnen ook in deze tijd van het jaar nog problemen veroorzaken en daarom is het verstandig om al het zieke materiaal uit de tuin op te ruimen. Als het blijft liggen, krijgen de sporen de kans te overwinteren in de grond waardoor er het volgende jaar nog meer problemen zijn. Dit geldt ook voor plaagdieren. Zij overwinteren tussen bladeren en in schorsspleten. Maar op deze plaatsen overwinteren ook hun natuurlijke vijanden en daarom moet je tuin niet al te netjes opgeruimd zijn voor de winter. Een serre kan best heel goed proper gemaakt worden zodat er zeker geen plaagdieren meer aanwezig zijn.

In de borders kan het opkuiswerk gewoon verder gaan. Uitgebloeide bloemen moeten nog uitgeknipt worden, niet voor een langere bloei, wel om mooier te ogen. In september zijn de meeste eenjarigen uitgebloeid en mogen verwijderd worden.

Bijzondere planten voor september

Caryopteris x clandonensis
'Heavenly Bleu'

Sedum spectabile
'Brilliant'

Viburnum opulus
'Compactum'

Siergrassen in soorten

Siergrassen in soorten

Wat te doen in september?

Plaagdieren en insecten

Schade door plaagdieren en insecten zal in deze tijd minder worden. Wees er wel attent op om te voorkomen dat ze overwinteren en volgend jaar vroeger en sterker terug opduiken. Verwijder het afval uit de borders.

Aantekeningen

Neem een aantekenboekje mee tijdens een wandeling door de tuin. Voordat alles uitgebloeid is en we weer een jaar moeten wachten, is het nuttig even te evalueren hoe de planten het hebben gedaan, welke moeten verwijderd, gesnoeid, gedeeld of verplaatst moeten worden. Het heeft geen zin veel tijd en moeite te steken in planten die het toch niet goed doen. Kijk niet enkel naar bloemcombinaties, ook het blad, zowel vorm als kleur, spelen een belangrijke rol. Er kan een bijzonder effect bereikt worden met enkel het afwisselen van verschillende kleuren, groottes en vormen van blad.

Planten

Het planten van bomen en heesters in container in de herfst heeft verschillende voordelen. In deze tijd van het jaar is de grond nog relatief warm en vochtig. De wortels kunnen daardoor nog voor de winter aan de groei gaan en de planten nemen dan een vliegende start in het voorjaar. Omdat de grond nog vochtig is hoeft er minder aandacht gegeven te worden aan water geven. Planten met blote wortel kunnen pas vanaf november tot einde maart geplant worden.

Klimrozen snoeien

Begin met het snoeien van klimrozen als ze uitgebloeid zijn. Als ze nog bloeien, wacht dan tot de volgende maand. Verwijder bij het snoeien eerst dood of ziek hout. Kijk vervolgens naar nieuwe scheuten, vooral scheuten die uit de voet van de plant komen, om te kunnen aanbinden. Als er daar niet zoveel van zijn, snoei dan alle zijtakken van

de gesteltakken terug tot op 2 à 3 knoppen. Verwijder indien mogelijk alle hele oude takken en snoei ze tot de grond terug. Bind eventueel ter vervanging nieuwe scheuten aan.

Plant nieuwe vaste planten

Dit is de juiste tijd van het jaar om nieuwe vaste planten te planten. De grond is vochtig en nog warm genoeg zodat de wortels voor de winter aan e groei kunnen zijn. Maak een weloverwogen keuze en zorg ervoor dat de gekozen planten geschikt zijn voor uw tuinen voor de plaats waar ze terecht komen. Als de gekochte planten vrij droog zijn, kunt u ze best een tiental minuten in een volle emmer water zetten. Hierdoor zal de wortelkluit bij het planten goed nat zijn.

Knip vaste planten terug

Sommige vaste planten kunnen er na de bloei tamelijk slecht uitzien en worden best teruggeknipt zodat de border er deftig uit blijft zien. Tegelijkertijd kunnen oudere pollen die in het midden kaal worden uit de grond worden gehaald en gescheurd. Opletten bij welke planten u dit toepast want lang niet alle planten hebben deze behoefte. Hebt u momenteel de tijd niet om dit te doen, kunt u nog de hele herfst tot in het vroege voorjaar in uw borders werken om alles op orde te zetten.

Een border is bijna nooit van de eerste keer goed, en zelfs dan. De kleuren- en bladcombinaties kan men nog goed inschatten, de juiste hoogte en groeikracht zijn veel moeilijker. Een border is eigenlijk een werkstuk dat constant moet worden bijgeschaafd, sommige planten worden te breed, een andere kleurencombinaties is misschien toch beter, die plant wordt dan weer iets te hoog, ... Het voordeel van vaste planten is dat ze gemakkelijk te verplanten zijn en gemakkelijk ergens anders verder groeien.

Vijverplanten

Te dicht op elkaar groeiende vijverplanten moeten gedund worden. Zuurstofplanten en drijvende planten kunnen het zo goed doen dat de vijver helemaal volgroeid. Om andere planten ook een kans te geven, moeten ze dus worden uitgedund. Oeverplanten zoals irissen en astilbe's die uitgebloeid zijn, kunnen indien nodig ook gedeeld en verplant worden.

Gazon maaien

Maai minder vaak omdat het gazon minder snel groeit.

Gazonvilt?

Verwijder gazonvilt uit uw gazon. In de loop van de tijd zal er in uw gazon een laagje dood gras en ander afval ontstaan. Dit noemt men een viltlaag. Als deze viltlaag lang aanwezig blijft verstoort dit de luchtcirculatie in de bodem en ontstaan er problemen met de waterafvoer. Hierdoor zullen onkruiden en mossen oprukken en uw gazon verpesten. Deze viltlaag kan best rond deze periode worden verwijderd. Deze viltlaag kan gemakkelijk met een hark of een verticuteermachine worden verwijderd.

Beluchten

Gras heeft net als elke plant lucht nodig. Een gazon wordt echter nogal veel betreden waardoor het oppervlak volledig verdicht. Om dit tegen te gaan kan het gazon best verlucht worden door een riek om de 15 cm diep in de grond te steken en een beetje heen en weer te bewegen. Voor grotere gazons kan dit best met een prikrol gedaan worden.

Lelijke plekken in het gazon inzaaien

Kleine kale plekken kunnen gemakkelijk hersteld worden door wat graszaad te strooien. Hark eventueel vilt uit, maak het oppervlak wat los en egaliseer. Meng graszaad met compost of potgrond en verdeel dit mengsel gelijkmatig over de plek. Druk stevig aan met de achterkant van een hark. Bedek eventueel met gaatjesplastic zodat het zaad sneller kiemt.

Nieuw gazon

De beste tijd voor dit karwei is toch deze periode, hoewel het bijna het hele jaar door mogelijk is. U hebt uw grond in de vorige maand al voorbereid, waardoor u direct kunt beginnen met het onkruid te verwijderen en de grond te egaliseren. Breek alle grote kluiten zodat de grond een mooie, fijne structuur krijgt. Ga met een wel over de te zaaien oppervlakte in 2 verschillende richtingen. Ga met een hark terug over de grond en leg alle mooi klaar voor het zaaien. Ga na het zaaien nogmaals met een wel over de grond en probeer dan een 5-tal weken niet op het gazon te lopen.